

Финансови инструменти и тяхното приложение 2014 - 2020

**Предизвикателства пред финансовото управление
и контрол на средствата от Европейския съюз**

Софийски университет, Юридически факултет

11 Ноември 2016 г.

Защо Фонд на Фондовете

Структура и оперативен модел

Фонд на Фондовете, представяне

Обхват на работа

Същност на Финансовите Инструменти

Потенциални източници на съфинансиране

Финансови инструменти ОПИК

Финансови инструменти ОПРЧР

Финансови инструменти ОПОС

Финансови инструменти ОПРР

ОПРР: Фондове за градско развитие

Комбиниране на ФИ с БВП

Идентифицираните на европейско ниво преимущества от мобилизирането на публичен и частен ресурс за постигането на стратегическите цели на Съюза

Засиленият фокус върху прилагането на финансови инструменти в рамките на ЕСИФ в разнообразни области и политики за периода 2014 - 2020 в ЕС

Възможността за надграждане на натрупания в България опит през предходния програмен период

Стратегическата необходимост за изграждане на национална експертиза на международно ниво при управлението на тези иновативни финансови решения

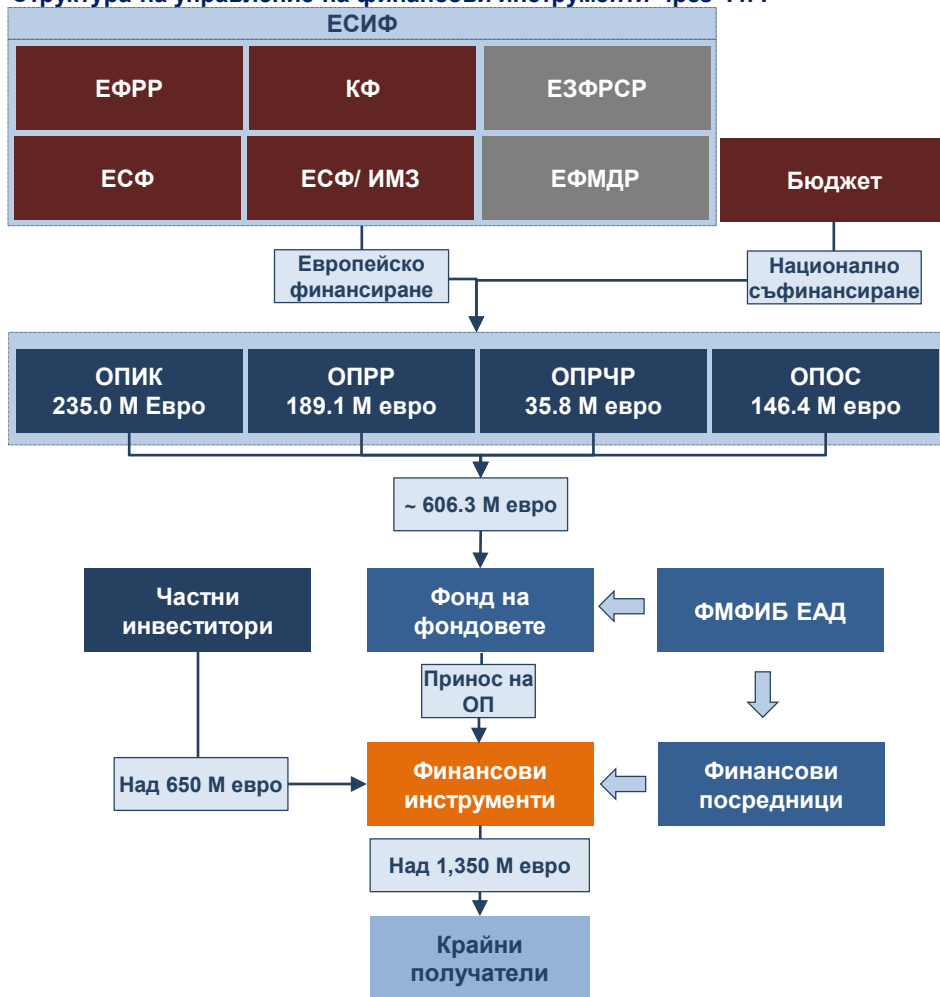
Потенциалът да се повиши съществено ефикасността и обхвата на наличните европейски фондове, като се променя качествено икономическата среда

Структура на ФМФИБ

- Едноличен собственик на ФМФИБ е българската държава, представявана от Министъра на финансите
- ФМФИБ е управляващо дружество на Фонда на фондовете, финансов блок, формиран със средства, заделени от четири оперативни програми
- Мисията ни е прилагането на финансови инструменти в рамките на приоритетите, договорени с ЕС и определени в оперативните програми
- Комплексността на ФнФ и отговорността към широкия кръг от лица с които фондът си взаимодейства, налага:
  - Изграждането на структура, гарантираща прилагането на модерно корпоративното управление
  - Формирането на екип с квалификация и опит във финансовия и в публичния сектори
  - Прилагането на адекватен оперативен модел, фокусиран върху ефективността и прозрачността на работата

Структура на управление на финансови инструменти чрез ФНФ

- ФМФИБ оперира в контекста на Регламент 1303/2013, ЗУСЕСИФ и ЗОП и ще осигури ефективно и устойчиво управление на финансовите инструменти под ЕСИФ
- ФМФИБ е търговско дружество, с едноличен собственик Р. България, представлявана от МФ
- Мисията ни е постигане на устойчиво управление на финансовите инструменти, финансирани от ЕСИФ и обединени във Фонд на фондовете
- Дейността е регулирана от национална и ЕС рамка, като основните актове включват Регламент 1303/2013, Регламент 480 / 2014, ЗУСЕСИФ, ЗОП и др.
- ФМФИБ работи с мандат от съответните ОП, формализиран чрез споразумения.
- Предвижда се общите активи на Фонда да надвишат 600 милиона евро
- Основна цел на инструментите е съчетаването на публични и частни средства
- Съответно, при пълното им изпълнение Фондът следва да мобилизира ресурс от близо 1.4 милиарда евро, който да бъде инвестиран в българската икономика в следващите години
- Изпълнението на инструментите ще бъде възложено на финансови посредници, избрани в открит и недискриминационна процедура от ФМФИБ

Чрез ФИ се постигат:

- Мобилизиране на частен ресурс чрез ефекта на лоста;
- Стимулиране на крайните получатели, стремящи се да повишат ефективността си;
- Трансформиране на европейските средства във финансови продукти, например кредити, дялов капитал и други;
- Преодоляване на риска от развитие на зависимост от грантове.

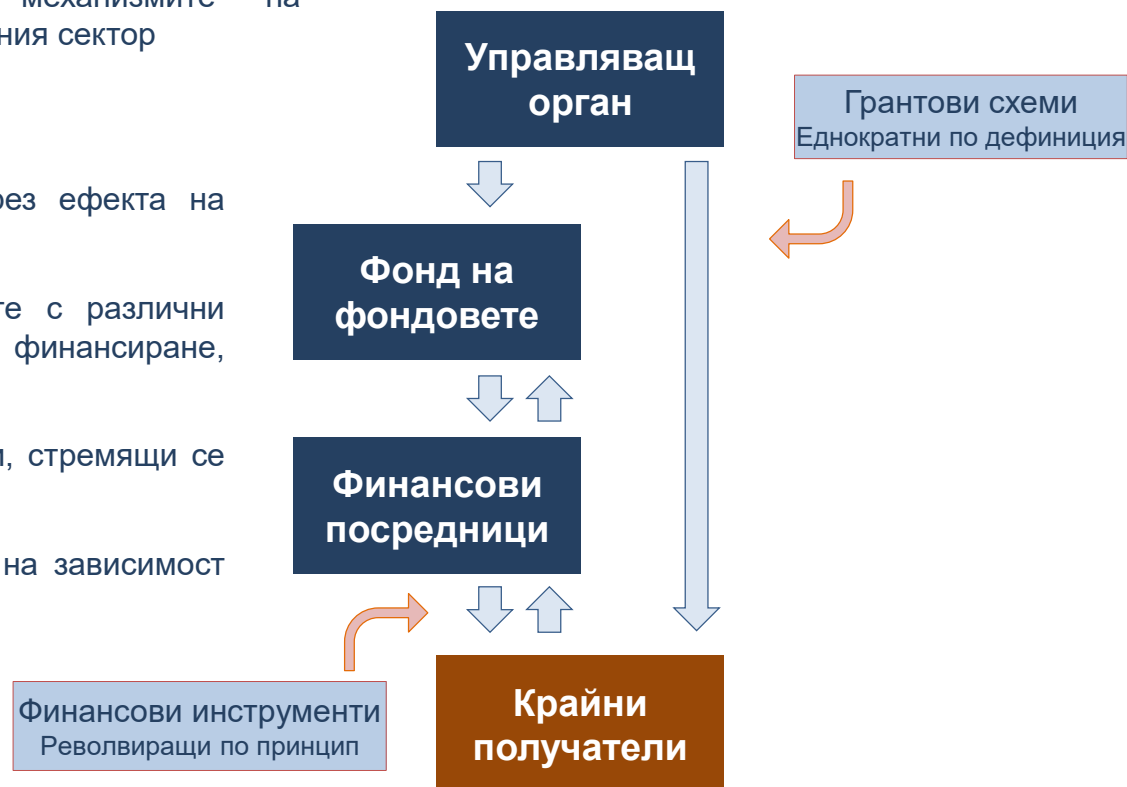
Източник: ФМФИБ 2016

Същност на финансовите инструменти

- Финансовите инструменти трансформират европейските средства във финансови продукти, например кредити, дялов капитал и други
- Подкрепят икономически жизнеспособните проекти, които подпомагат постигането на целите на съответната ОП
- Насочват се ефективно чрез механизмите на партньорство между публичния и частния сектор

Чрез ФИ се постигат:

- Мобилизиране на частен ресурс чрез ефекта на лоста
- Гъвкавост за постигането на целите с различни видове мерки, например грантове, финансиране, техническа помощ
- Стимулиране на крайните получатели, стремящи се да повишат ефективността си
- Преодоляване на риска от развитие на зависимост от грантове

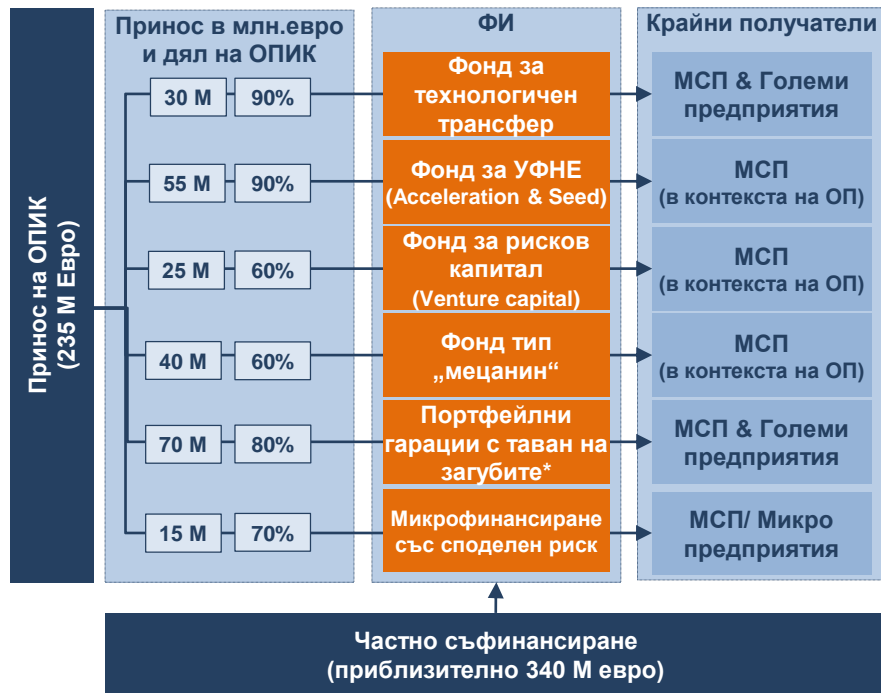
Преглед на възможностите за мобилизиране на съфинансиране

- Съгласно ИС, ФМФИБ следва да осигури минимално ниво на съфинансиране към вноските на ОПИК дефинирано като лостов ефект за всеки ФИ
- Оценка определя три възможности за привличане на средства от частни и публични партньори на нива ФнФ, посредник или краен получател
- Възможни партньори на ниво ФнФ са МФИ, присъстващи на пазара
- Стратегията определя потенциални партньори за съфинансиране на ниво инструмент, като при дълговите инструменти това ще са основно избраните посредници
- Очаква се значителен допълнителен лостов ефект и на ниво краен получател, чрез допълнително външно съфинансиране или собствени средства

Обща рамка на финансови инструменти, ОПИК Допустими крайни получатели

- Общият принос по ОПИК възлиза на 235 милиона евро, разпределени в 7 ФИ
- Минималния размер на частното съфинансиране е 340 милиона евро или общ размер на подкрепата за КП възлиза на 575 милиона евро
- Размерът на частно съфинансиране ще бъде прецизиран в процеса на пазарния тест
- Оценката предвижда и минимално съфинансиране от страна на посредниците в дялови ФИ, което ще бъде уточнено при пазарния тест
- Допустимите крайни получатели включват стартиращи или разрастващи се МСП, както и иновативни МСП и големи предприятия, дефинирани в зависимост от целите на съответния приоритет

Структура на управление на ФнФ в контекста на ФИ „Микрокредитиране със споделен риск“ по ОПРЧР

С подписаното споразумение, ОПРЧР е възложил на ФМФИБ цялостното управление на инструментите в програмата, като обхваща на работа включва:

- Структуриране;
- Избор на финансовите посредници;
- Договаряне;
- Управление на взаимоотношенията с посредниците;
- Мониторинг на изпълнението;
- Оперативна и финансова отчетност; и
- Управление на риска.

Инструментите, финансирани от ОПРЧР са:

- Микрокредитиране със споделен риск с бюджет от близо 53 милиона лева; и
- Портфейлни гаранции с таван на загубите с бюджет от над 17 милиона лева.

ФМФИБ договаря с избрани посредници управлението на части от ресурса по инструмента, което се състои общо от:

- Идентифициране и анализ на Крайните получатели;
- Изготвяне и съхранение на кредитната документация; и
- Мониторинг, отчитане и управление на кредитите.

Комбинация на БФП и ФИ се предвижда само по ос 1

ФИ в контекста на ОПОС 2014 – 2020 г.

*Стойностите на ФИ, посочени по-горе се базират на предварителната оценка за изпълнението им и до подписването на Финансово споразумение не са окончателни

ПО 1 „Води“ – комбинацията се прилага за проекти на ВиК операторите (ВиКО);

- заеми да се предоставят за проекти, идентифицирани в Регионалните прединвестиционни проучвания (РПИП) и съфинансирани чрез БФП.

- УО решава на кои инвестиции да предостави БФП на база завършените РПИП.

- да се покрие финансовия недостиг за проекти, които не могат да се финансират изцяло чрез ФИ.

ПО 2 „Отпадъци“ (не се предвижда комбиниране с БФП):

- ФИ ще бъдат фокусирани върху проекти за изграждане на центрове за повторна употреба, за поправка и подготовка за повторна употреба.

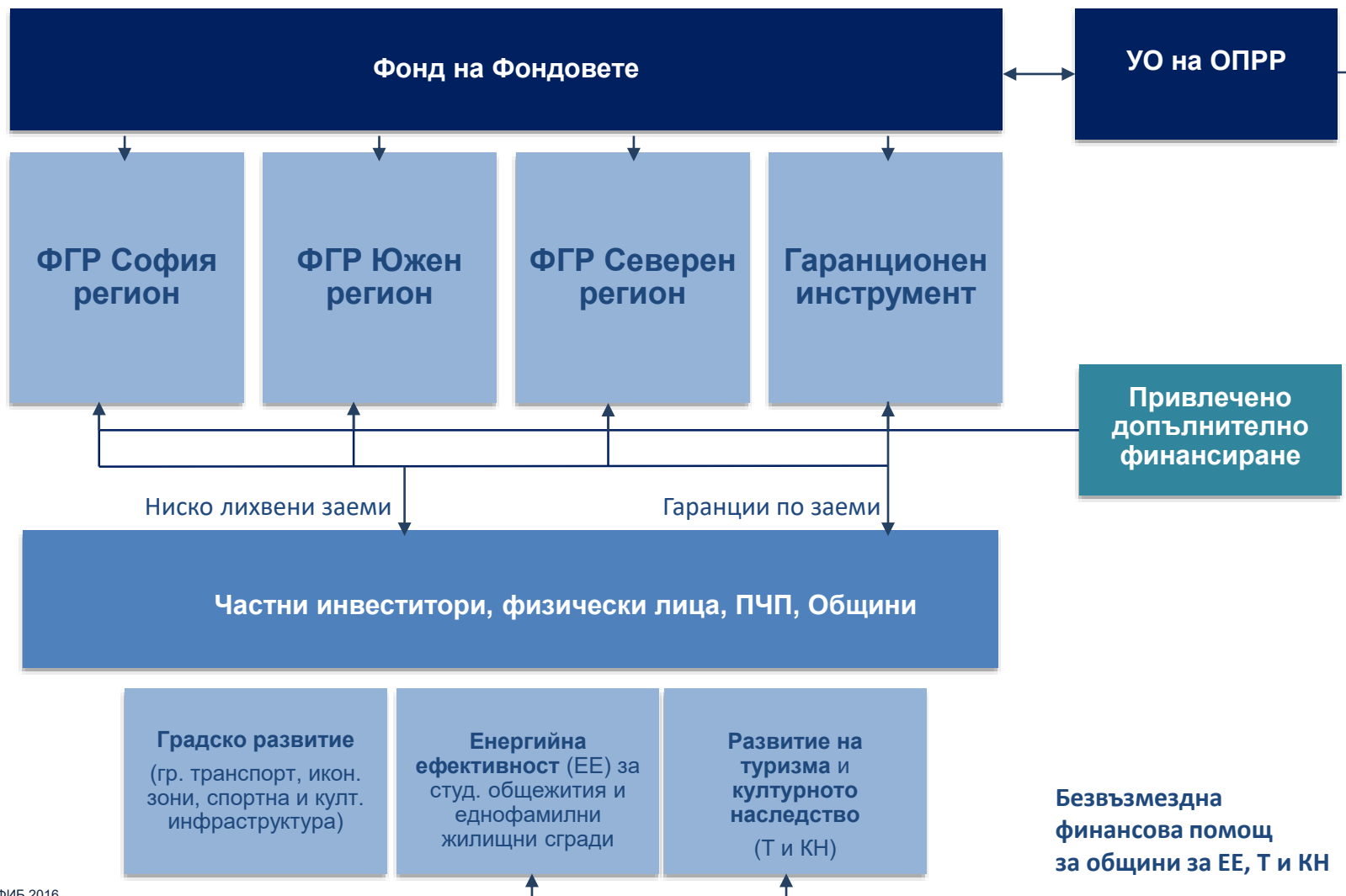
- В центровете ще се ремонтират/почистват вещи, от които притежателите им са се освободили – електроуреди, дрехи, обувки, мебели и др., като по този начин се намалят изхвърляните отпадъци;

- Общините биха могли да играят ключова роля чрез съдействие за създаване на центровете, напр. в качеството им на свързващо звено;

- Дейностите са в горните места от йерархията за управление на отпадъците, която определя най-добрата възможност за околната среда и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- (1) Предотвратяване на образуването на отпадъци;
- (2) Подготовка за повторна употреба;
- (3) Рециклиране;
- (4) Друго оползотворяване, напр. за получаване на енергия;
- (5) Обезвреждане (депониране, изгаряне без оползотворяване на енергията и др.).

Финансови инструменти ОПРР

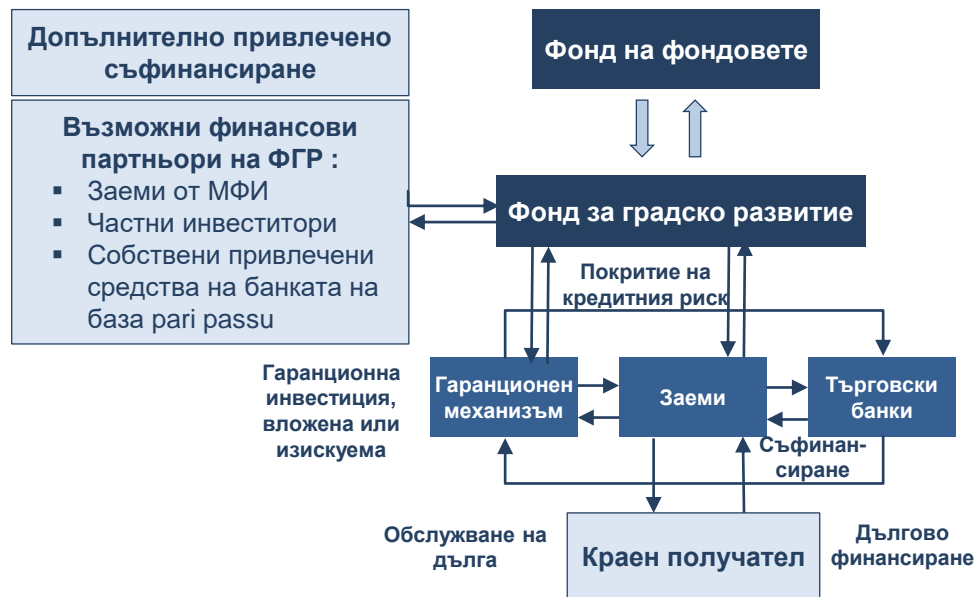

■ ПО 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“:

- Средства от ОПРР за ФИ по ПО 1 – **139,7** млн. евро
- Инвестиции в 39 общини, в съответствие с Интегриран план за градско възстановяване и развитие;
- Подкрепа, чрез ФИ в областта на ЕЕ за студентски общежития и еднофамилни жилищни сгради, интегриран градски транспорт, културна инфраструктура; спортна инфраструктура, градска среда и зони с потенциал за икономическо развитие.

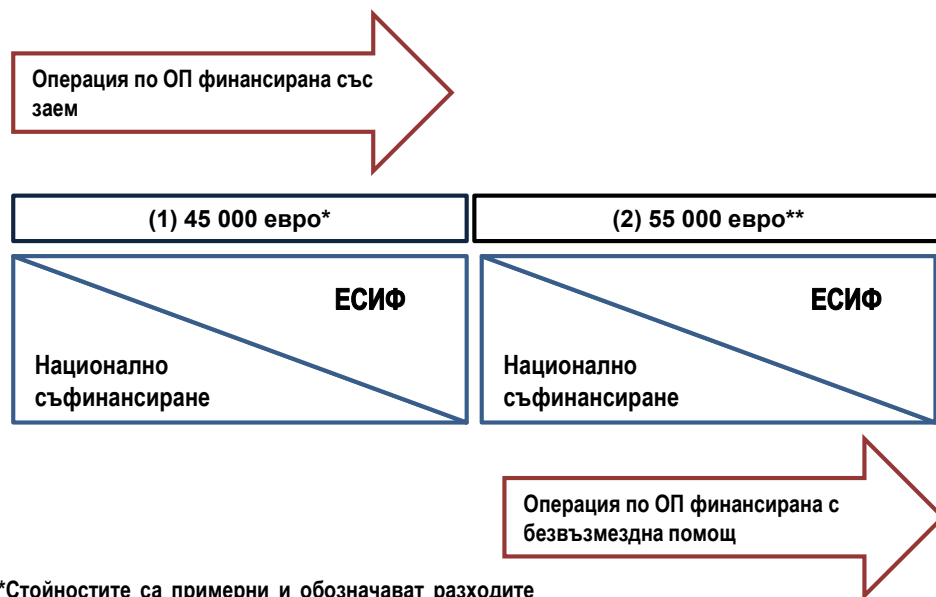
■ ПО 6 „Регионален туризъм“:

- Средства от ОПРР за ФИ по ПО 6 – **50,4** млн. евро
- Средства за БФП от ОПРР за комбинирана подкрепа на проекти с ФИ още – **50,4** млн. евро
- Само за проекти, свързани с обекти на културно наследство от национално и световно значение.
- Допустими са обекти на територията на цялата страна

Комбиниране на ФИ с безвъзмездна помощ (БВП):

- Чл. 37 (8),(9) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 позволява комбинация на ФИ с БВП като две отделни операции с различни допустими разходи, за финансиране на инвестиционен проект на един и същ краен получател.
- БВП не служи за възстановяване на средства по ФИ. Средства от ФИ не се ползват за предварително (мостово) финансиране на БВП.
- Кандидатства се на принципа „обслужване на едно гише“, при който КП/бенефициенти подават към съответния ФП проектни предложения с приложен бизнес план.

*Стойностите са примерни и обозначават разходите по проекта, финансирани с финансов инструмент;

**Стойностите са примерни и обозначават разходите по проекта, финансирани с безвъзмездна помощ;

Изискванията на регламента ще бъдат спазени като:

- частта от разходите по проекта, генериращи нетни приходи ще бъде подкрепена чрез финансов инструмент;
- останалата част от разходите ще бъде финансирана с безвъзмездни средства.

Благодаря за вниманието!

Контакт: София, бул. "Ген. Е.И.Тотлебен" № 30-32

Тел: +359 2 801 40 50

e-mail: office@fmfib.bg

web: www.fmfib.bg